

Acta Iuris Stetinensis

2026, nr 3 (59), 219–222
ISSN (print) 2083-4373 ISSN (online) 2545-3181
DOI: 10.18276/ais.2026.59-15

Aleksandra Inez Bołoz

mgr

Uniwersytet Szczeciński

e-mail: aleksandra.boloz@phd.usz.edu.pl

ORCID: 0000-0002-2815-8446

Bartosz Boryca

mgr

Uniwersytet Szczeciński

e-mail: bartosz.boryca@usz.edu.pl

ORCID: 0009-0005-4167-6001

Ogólnopolska konferencja naukowa „Prawnopolityczne aspekty związków partnerskich w Polsce”, Szczecin, 8 kwietnia 2025 r.

W dniu 8 kwietnia 2025 r. odbyła się Ogólnopolska konferencja naukowa „Prawnopolityczne aspekty związków partnerskich w Polsce”, która została zorganizowana przez działający przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego Zespół Badawczy Gender and Constitution in Poland pod kierunkiem dr hab. Agnieszki Bień-Kacały, prof. US, we współpracy z Instytutem Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego. Wydarzenie stanowiło element obchodów jubileuszu 40-lecia Wydziału Prawa i Administracji US, a dodatkowo wpisywało się w niezwykle aktualny kontekst publicznej debaty nad projektem ustawy o związkach partnerskich, który w tym czasie znajdował się na etapie konsultowania. Aktualność zaproponowanej tematyki konferencji wynikała z faktu, iż refleksja naukowa toczyła się równolegle z intensywną dyskusją polityczną nad kształtem przyszłych rozwiązań prawnych, co nadawało konferencji wymiar nie

tylko teoretyczny, lecz także praktyczny. Obrady zostały zaplanowane w ramach trzech paneli dyskusyjnych.

Współorganizacja wydarzenia przez środowisko konstytucjonalistów oraz politologów podkreślała interdyscyplinarny charakter zagadnienia. Problematyka związków partnerskich lokuje się bowiem na styku prawa konstytucyjnego, prawa międzynarodowego i europejskiego, prawa rodzinnego, a także nauk o polityce – obejmujących analizę procesów decyzyjnych, dynamiki sporów partyjnych oraz kształtowania opinii publicznej. Takie połączenie perspektyw umożliwiło wielowymiarową refleksję nad badanym zjawiskiem, wykraczającą poza czysto normatywną analizę przepisów i uwzględniającą jego realny kontekst społeczny i polityczny.

Wydarzenie objęte zostało Honorowym Patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich, Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego, a także European Law Institute. Uzyskane patronaty podkreślały rangę konferencji oraz jej znaczenie dla krajowej i europejskiej debaty nad standardami ochrony praw człowieka.

Oficjalnego otwarcia konferencji dokonali dr hab. Ewelina Cała-Wacinkiewicz, prof. US – Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego oraz dr hab. Tomasz Czapiewski, prof. US – Dyrektor Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego. W wystąpieniach inauguracyjnych podkreślono, że problematyka związków partnerskich stanowi jedno z aktualnych wyzwań współczesnego polskiego porządku prawnego, wymagające odpowiedzialnej i pogłębionej refleksji naukowej. Zwrócono uwagę, iż prawo – jako instrument organizujący życie społeczne – powinno nadążać za zmieniającymi się potrzebami społeczeństwa, uwzględniać przemiany społeczne i kulturowe oraz gwarantować poszanowanie godności i równości wszystkich osób.

Pierwszy panel *Związki partnerskie w prawie europejskim i międzynarodowym* moderował dr hab. Michał Balcerzak, prof. US (Uniwersytet Szczeciński). Dyskusja koncentrowała się na standardach ochrony prawnej związków osób tej samej płci w systemach europejskich i międzynarodowych. Dr hab. Marcin Górski, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki) omówił konstytucyjne uwarunkowania realizacji przez Polskę wyroków dotyczących instytucjonalizacji związków osób tej samej płci, wskazując na napięcia pomiędzy orzecznictwem międzynarodowym a krajowym porządkiem konstytucyjnym. Dr Mateusz Wąsik w swoim referacie przedstawił perspektywę europejską i międzynarodową w zakresie optymalizacji standardu regulacyjnego związków partnerskich, rekonstruując minimalne standardy ochronne wypracowane w ramach Rady Europy oraz Unii Europejskiej. Z kolei dr hab. Aleksandra Szczerba, prof. AJP (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Team Europe Direct), podjęła analizę roli Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jako potencjalnego kreatora standardu ochronnego związków partnerskich.

Wskazała na stopniowe wzmacnianie standardów równościowych w orzecznictwie TSUE oraz ich pośredni wpływ na krajowe procesy legislacyjne.

Drugi panel *Konstytucja a związki partnerskie*, moderowany przez prof. dr hab. Annę Młynarską-Sobaczewską (Polska Akademia Nauk), poświęcony został zagadnieniom konstytucyjnym. Dr hab. Anna Śledzińska-Simon, prof. UW (Uniwersytet Wrocławski), omówiła konstytucyjne podstawy regulacji związków partnerskich, analizując relację pomiędzy art. 18 Konstytucji RP a zasadą równości oraz ochroną życia prywatnego i rodzinnego. W następnym referacie dr Ewa Milczarek (Uniwersytet Szczeciński) oraz dr Ewa Michałkiewicz-Kądziała (Uniwersytet Szczeciński) zaprezentowały porównawczą analizę regulacji obowiązujących w wybranych państwach Unii Europejskiej, wskazując na ewolucyjny charakter zmian legislacyjnych oraz różnorodność modeli normatywnych. W kończącym ten panel referacie mgr Aleksandra Bołoz (Uniwersytet Szczeciński) oraz mgr Bartosz Boryca (Uniwersytet Szczeciński) przedstawili stan prac nad projektem ustawy o związkach partnerskich, omawiając jego główne założenia oraz potencjalne wątpliwości konstytucyjne i polityczne.

Ostatni panel *(R)ewolucja w podejściu do związków partnerskich w Polsce* moderowała dr Katarzyna Zawadzka (Uniwersytet Szczeciński) i miał on charakter politologiczny. Dr hab. Łukasz Tomczak, prof. US (Uniwersytet Szczeciński), zaprezentował analizę badań opinii publicznej, wskazując na wyraźne zmiany pokoleniowe oraz stopniowy wzrost społecznej akceptacji dla prawnej instytucjonalizacji związków partnerskich. Z kolei prof. dr hab. Agnieszka Kasińska-Metryka (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) omówiła obecność problematyki związków partnerskich w narracji polskich polityków, zwracając uwagę na silne upolitycznienie tematu oraz jego funkcję mobilizacyjną w sporach partyjnych. Panel zamknęła dr Katarzyna Zawadzka, analizując programy polskich ugrupowań politycznych pod kątem postulatów dotyczących związków partnerskich oraz ewolucję stanowisk poszczególnych partii.

Konferencję zakończono podsumowaniem obrad i wskazaniem najważniejszych wniosków. Podkreślono, że ustawowa regulacja związków partnerskich nie stanowi wyłącznie kwestii światopoglądowej, lecz dotyczy fundamentalnych zagadnień z zakresu praw człowieka, konstytucyjnej zasady równości oraz standardów demokratycznego państwa prawnego. W trakcie ożywionej i wielowątkowej dyskusji wielokrotnie akcentowano, iż prawo powinno nadążać za zmieniającymi się potrzebami społeczeństwa oraz odpowiadać na realne wyzwania społeczne w sposób wyważony i zgodny ze standardami konstytucyjnymi oraz międzynarodowymi. Interdyscyplinarna wymiana myśli pomiędzy przedstawicielami nauk prawnych i nauk o polityce pozwoliła na uchwycenie zarówno normatywnego wymiaru projektowanych regulacji, jak i ich uwarunkowań politycznych oraz społecznych.

Konferencja potwierdziła, że jedynie dialog różnych dyscyplin naukowych umożliwia pełne i odpowiedzialne zrozumienie problematyki związków partnerskich w Polsce.

CYTOWANIE

Bołoz A.I., Boryca B., *Ogólnopolska konferencja naukowa „Prawnopolityczne aspekty związków partnerskich w Polsce”*, Szczecin, 8 kwietnia 2025 r., „Acta Iuris Stetinensis” 2026, nr 3 (59), 219–222, DOI: 10.18276/ais.2026.59-15.